

Seminář z dějin Ruska I

RJ2BP_DRS1

Renée Grenarová

I. ročník

3-leté bakalářské studium

podzimní semestr

volitelný seminář – 1 hodina týdně

Seznámit posluchače se základními fakty ruské historie od nejstarších dob do konce 18. století. Cílem semináře je prohloubit znalosti z ruské historie. Velký důraz je kladen na uvedení dosud ne běžně známých poznatků a faktů, na aktuální interpretaci ruských dějin. Postup po chronologické ose.

1. Vznik prvního ruského státu, období Kyjevské Rusi. Kniže Vladimír Svjatoslavič, Přijetí křesťanství na Rusi.
2. Období Kyjevské Rusi. Jaroslav Moudrý, Vladimír Monomach, systém raně feudálních vztahů, zahraniční politika, rusko-byzantské vztahy, boj proti kočovníkům, kultura.
3. Rusko v období feudální rozdrobenosti. Novgorod a Pskov.
4. Boj Ruska s vnějšími nepřáteli ve 13. století. Boj se Švédy a řádem německých rytířů. Alexandr Něvskij, bitva na Něvě a u Čudského jezera, vznik tatarsko-mongolského státu, bitva na Kalce.
5. Boj Ruska s vnějšími nepřáteli v 14. a 15. století. Nájezdy Tatarů, porobení Rusi, Zlatá Horda, kultura.
6. Vznik jednotného státu. Moskevské knížectví. Význam Moskvy pro sjednocení země, Ivan Kalita, Dmitrij Donskij, bitva na Kulikovském poli.
7. Moskevský stát. Ivan III., proces definitivního sjednocení ruských zemí, svržení tatarského jha.
8. Rusko v 16. století. Ivan IV., Boris Godunov, kultura.
9. Rusko na přelomu 16. a 17. století. Situace v zemi po smrti Ivana IV., Vasilij Šujskij, Boris Godunov, období smuty. Lžicarové.
10. Rusko v 17. – 18. století. Vnitřní a zahraniční politika, první Romanovci na carském trůnu, rozkol v církvi, připojení Ukrajiny k Rusku.
11. Rusko za Petra I., zahraniční a vnitřní politika, kultura.
12. Reformy Petra I., Rusko a Evropa.
13. Shrnutí učiva.

Požadavky k zápočtu

1. Aktivní účast ve výuce (60 procent docházky).
2. Zpracování a prezentace konkrétního úkolu k jednotlivým tématům dle vlastního výběru v průběhu semestru (ústně cca 3-5 minut).

Literatura

ABRAHAM, P. *Průvodce duchovními a politickými dějinami Ruska XX. století*. Brno: CDVU MU, 1993. 192 s. 1071/PU.

DORAZIL, O. *Světové dějiny v kostce*. Vimperk: Papyrus, 1992. 502 s. ISBN 80-901111-1-4. *Kapesní atlas světových dějin, 1. a 2. díl*. Praha: Geodetický a kartografický podnik, 1977. 172 s. 29-702-87.

OKLJUČEVSKIJ, V. O. *Ruské dějiny I – IV*. Praha, 1929.

RADZINSKIJ, E. *Krov i prizraki ruskosj smuty*. Moskva: Vagrius, 2003. 365 s. ISBN 5-264-00559-1.

RASKIN, A. P. *Istorija otěčestva v licach*. Moskva: Knižnaja palata, 1992. 174 s. ISBN 5-7000-0378-3.

ŠPIDLÍK, T. *Ruská idea*. Velehrad: Refugium Velehrad-Roma, 1996. 441 s. ISBN 80-86045-02-1.

ŠVANKMAJER, M. a kol. *Dějiny Ruska*. Praha: NLN, 1995. 558 s. ISBN 80-7106-216-2.

Různé materiály z denního tisku a časopisů, video-nahrávky, umělecké publikace vztahující se k určitým epochám, Internet.

V Brně dne 1. září 2005

